

[Jesper Simonsen.]

naturligvis ved Behandlingen af disse Love om, hvad de vilde med Bestemmelserne. Her maa man altsaa søge Oplysning, naar Ordene selv ikke viser Vej, og det gør de ikke. Hvad vilde man da med disse Ord? Ja, Hall siger det ganske tydeligt, og jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse læse et Par Linier:

„Efter vor Formening har det kun været Udkastets Mening at give den Regel, at der var ikke nogen, der kunde prætere at staa aldeles udenfor at bidrage til Fædrelandets Forsvar.“

Man vilde ophæve de gamle Privilegier paa dette Omraade. Dette stemmer ogsaa med, at Bestemmelser findes i Grundloven blandt de Paragraffer, der fastslaar, at der nu er lige Rettigheder og lige Forpligtelse for Landets Borgere i Modsætning til den Ulighed, der fandtes under den tidligere Forfatning. Det er denne Lighed, man har villet fastslaa, og kun dette. Derfor siger man fra Udvalgets Side, at Udkastet til Grundlovsbestemmelsen — at enhver vaabendygtig Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar — bør have en Tilføjelse, for ellers kunde man tro, det gik saa vidt, som Professoren i Statsret nu vil have, det skal gaa, og saa tilføjer man: efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver. Det var Motivering for Tilføjjelsen. Og det samme Udvalg, som føjede dette til og indstillede det til Vedtagelse, affattede en Værnepligtslov, som fritog Præster og Lærere, og som tillod Stillingsvæsen. Og den samme kompetente Forsamling vedtog disse to Ting samtidig. Men naar denne Værnepligtslov kunde forenes med Grundlovsbestemmelser, kan man ikke sige, at Grundlovens Ord er klare i den Forstand, at de skulde gælde enhver; det har aldrig været Meningen. Grundlovens Bestemmelse vendte sig kun mod de gamle Privilegier. Hvordan man saa nærmere vilde indrette sig, hvor mange man vilde indkalde, hvem man vilde indkalde, hvordan man vilde udtage dem o. s. v., det blev overladt til Lovgivningsmagten. Blot kunde nu ingen i Kraft af tidligere Privilegier sige: Jeg staar i hvert Fald udenfor.

Og ser man paa Historien, bekræfter denne jo ganske, at saaledes har Grundlovsbestemmelser hele Tiden været forstaaet. Vi har aldrig indkaldt alle vaabendygtige Mænd, en hel Del af dem er blevet fri. Hvordan er Stillingen i Øjeblikket? Ja, der bliver aarlig sessionsbehandlet 33 000—34 000 unge Mænd, og af dem er ca. $\frac{2}{3}$ vaabenføre, men man uddanner kun Halvdelen af disse, altsaa $\frac{1}{3}$ af det samlede Antal, Resten gaar fri. Men

saa kan man jo ikke sige, at Grundlovsbestemmelsen er efterlevet i den Forstand, Professoren opfatter Ordene.

Det er derfor med fuld Føje, jeg har henholdt mig til de Udtalelser, som blev fremsat af Hall, der var Ordfører for Grundlovsudvalget og for det Udvalg, der udarbejdede Værnepligtsloven. Professoren kan heller ikke underkende Indholdet af Halls Udtalelser, men hvad gør Professoren saa? Ja, saa siger han, at i disse Henseender, altsaa i Henseende til at udarbejde en Værnepligtslov og i Henseende til at angive, hvad Indholdet af Grundloven var, „var Udvalget og dets Ordfører mindre heldige“. Tænk, i 1849 sad Hall i et Udvalg og skrev en Grundlov og en Værnepligtslov, og i 1931 kommer en Professor i Statsret ved Københavns Universitet og siger til dem: I var ikke heldige. I vidste slet ikke, hvad I skrev. Og gaar det saaledes med Hall og Grundlovsudvalget, naar Professoren i Statsret skal vurdere dem, er det klart, at det maa gaa en uværdig som mig overmaade ilde under Professorens Behandling. Men jeg tror, at naar jeg kan dele Skæbne med Hall og de andre, kan jeg bære det.

Jeg kunde have Lyst til at føje til, at det er egentlig beklageligt, at der synes at blive Tradition for, at Professoren i Statsret ved Københavns Universitet skal gaa til Haande med Fortolkninger af Lovgivningen og Grundloven, som passer konservativ Politik, naar en saadan Politik paa den ene eller den anden Maade støder sammen med Grundlovens Bestemmelser.

Men hvad er det da for et Paabud, Grundloven giver? Naar vi endelig skal ind paa en Fortolkning, lad os saa se paa, hvad det er for et Paabud. Er det et Paabud til Borgerne om, at de skal gøre noget, om, at den enkelte skal yde noget positivt? Det er det ikke; det er klart for alle, at det ikke er saaledes at forstaa, at enhver vaabendygtig Mand skal uddanne sig eller sørge for, at han bliver uddannet. Det er overladt til Statsmagten at indkalde dem, den vil have. Det er altsaa ikke et Paabud til Borgerne i den Forstand, det kan det ikke være, det ligger i Sagens Natur. Hvem paabyder da denne Grundlovsbestemmelse noget? Lovgivningsmagten naturligvis, hvem skulde det ellers være. Hvad paabyder Grundlovsbestemmelsen da Lovgivningsmagten? Paabyder den Lovgivningsmagten, at den skal indkalde alle vaabendygtige Mænd, hvad Ordene kunde tyde paa, og uddanne dem? Nej, det gør den ikke, og det er aldrig gjort, hverken gennem den første Værnepligtslov eller gennem de senere. Hvor langt kan man